

**ЗАПОБІГАННЯ ПОШИРЕННЮ СУЧАСНИХ ТЕНДЕНЦІЙ РОЗВИТКУ
ТІНЬОВОЇ ЕКОНОМІКИ З ПОЗИЦІЇ ЕФЕКТИВНОГО ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ**

Статтю присвячено дослідженню основних шляхів запобігання поширенню сучасних тенденцій розвитку тіньової економіки з позиції ефективного державного управління. Проаналізовано рівень тіньової економіки в Україні та країнах Європейського Союзу, досліджено тенденції її розвитку за останні десятиліття та розглянуто основні чинники мінізації економіки на сучасному етапі розвитку країни.

Ключові слова: тіньова економіка, мінізація, детінізація, економічна безпека, державне управління.

Дяченко А. П. Предотвращение распространения современных тенденций развития теневой экономики с позиции эффективного государственного управления.

Статья посвящена исследованию основных путей предотвращения распространения современных тенденций развития теневой экономики с позиции эффективного государственного управления. Проанализирован уровень теневой экономики в Украине и странах Европейского Союза, исследованы тенденции ее развития за последние десятилетия и рассмотрены основные факторы тенезации экономики на современном этапе развития страны.

Ключевые слова: теневая экономика, тенезация, детенизация, экономическая безопасность, государственное управление.

Diachenko O. P. Prevention of extension of modern trends in the development of the non-governmental economy from the position of effective public administration.

The article is devoted to the study of the main ways of preventing the spread of modern tendencies in the development of the shadow economy from the standpoint of effective state governance. The article analyzes the level of the shadow economy in Ukraine and the countries of the European Union, studies the tendencies of its development over the last decades and examines the main factors of economic unshadowing at the present stage of development of the country.

Keywords: shadow economy, shadowing, unshadowing of economy, economic security, state administration.

Актуальність теми. Масштаби тіньової економіки в Україні набули такого розвитку і поширення, що стали істотно впливати на обсяги і структуру ВВП, спотворюючи його офіційну статистику, та створювати реальну загрозу національній безпеці й демократичному розвитку держави. Поширення тіньової економіки веде до різкого зниження ефективності державної політики, погіршення, а подекуди – й неможливості регулювання економіки ринковими методами, із застосуванням інструментів грошово-кредитної та податкової політики. Це зумовлює необхідність запровадження органами виконавчої влади адміністративних інструментів регулювання, що, у свою чергу, створює підґрунтя для поширення корупції, а також гальмує формування в Україні сучасної ринкової економіки, перешкоджає просування до членства у міжнародних організаціях.

Розробка ефективних заходів державної політики детінізації економіки передбачає глибоке вивчення системи причин, що призводять до їх тінізації, субординацію причинно-наслідкового ряду, встановлення механізмів їх взаємодії та протидії їх утворенню. Неврахування тіньової економіки призводить до неможливості проведення економічного аналізу макро- і мікросередовища, створення системи заходів державного регулювання ринкових відносин та адекватної їм нормативно-правової бази функціонування.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Починаючи з середини-кінця ХХ ст. представники зарубіжної та вітчизняної економічної думки активно опрацьовують проблему існування тіньового сектору економіки, виокремлення її чинників та шляхів протидії.

Зокрема, теоретико-методологічні аспекти формування та прояву тіньової економіки в Україні досліджували Воротін В. Є, Мотренко В. Т., Мандибура В. О., Гришова І. Ю., Митяй О. В., Наумов О. Б., Гнат'єва Т. М., Стоянова-Коваль С. С., Шестаковська Т. Л., та інші автори [1–15]. При цьому вони вказують на основні форми її прояву та необхідність формування інституціонального механізму процесів легалізації тіньового сектору, визначають основні завдання державної політики щодо детінізації економіки.

Постановка завдання. З огляду на викладене, метою статті є концептуальний аналіз масштабів сучасної тінізації національної економіки України з позиції ефективного державного управління.

Виклад основного матеріалу дослідження. Тіньова економіка в Україні є найбільш значущою проблемою в розвитку конкурентоспроможності країни, підвищенні соціальних стандартів життя населення та інтеграції в європейське співтовариство. Вона показує активність криміналізації економічних процесів, значну корумпованість чиновників всіх рівнів державної влади та низьку правову і податкову культуру юридичних та фізичних осіб. Зростання масштабів тіньової економіки разом з макроекономічною розбалансованістю та обмеженістю природних ресурсів вважається одним з основних глобальних ризиків існуючого десятиріччя.

Проблеми тінізації економіки існують майже в усіх країнах. За оцінками *FATF («Financial Action Task Force on Money Laundering»* Міжнародна група розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням доходів) [3, с. 14], обсяги тіньової економіки у високорозвинених країнах складають 17 % ВВП, у країнах з перехідною економікою – 20 % ВВП, у країнах що розвиваються, – 40 % ВВП, при цьому вважається, що оптимальний рівень тіньової економіки складає 10 – 12 % від офіційного ВВП, 20 % – критичний рівень для легальної економіки, а якщо «в тіні» більше 40 % – катастрофічний рівень.

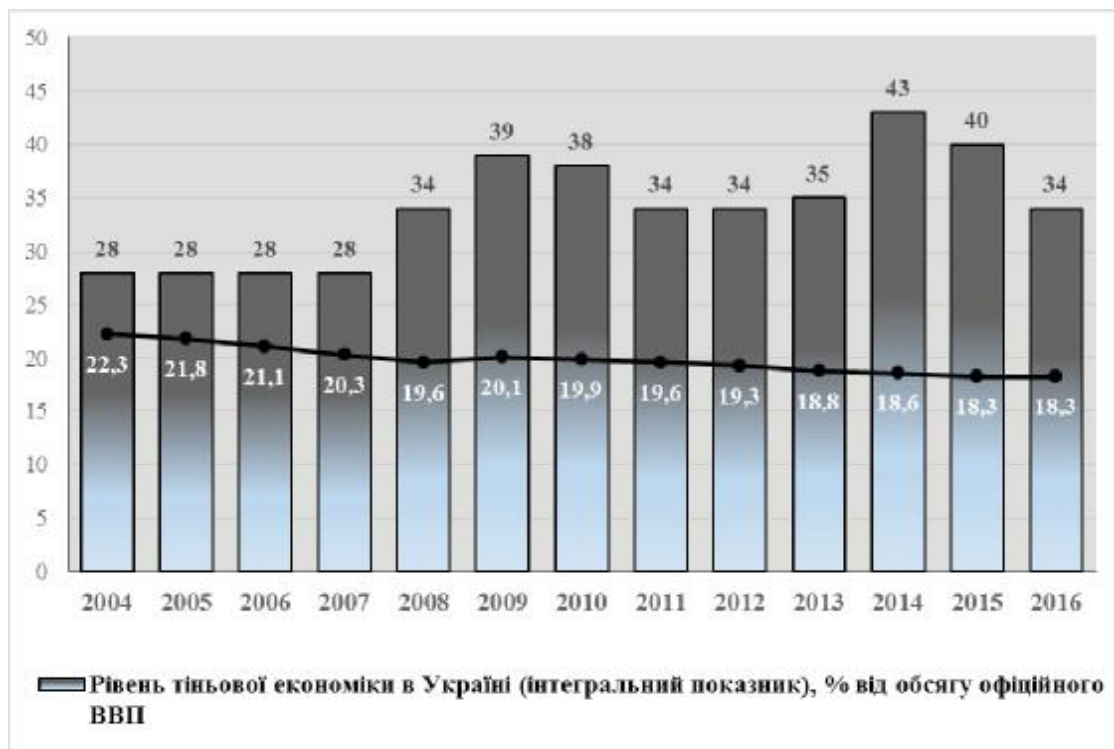


Рис. 1. Динаміка рівня тіньової економіки в Україні та країнах Європейського Союзу по роках (авторська розробка за даними [2, с. 43])

Обсяги тіньової економіки у світі за даними Світового банку оцінюються в межах 8–10 трлн. \$ та охоплюють біля 1,8 млрд. працівників, при цьому середня частка тінізації

36 найбільш розвинених країн світу сягає 16,7% [8, с. 81]. Якщо екстраполювати останній показник на розмір світового ВВП, то загальні обсяги тіньової економіки досягнуть 13 трлн. \$. Хоча вищенаведені дані є приблизними (точну величину неможливо обчислити в принципі), проте з високою ймовірністю можливо стверджувати, що глобальні масштаби тіньового сегменту у світі є другими за показником доданої вартості після найбільшої економіки США та співставні із офіційним ВВП Китаю.

Згідно досліджень професора Університету Лінца (Австрія) Ф. Шнайдера та його розрахунків, на основі застосування методу економіко-математичного моделювання «DUMMIS», середній рівень тіньової економіки європейських країн у 2015 – 2016 рр. становив 18,3 % від розміру офіційного ВВП (Рис. 1), що еквівалентно 3,4 трлн. \$ або ж 2,15 трлн. €. Майже дві третини європейської тіньової економіки зосереджено в п'яти найбільших європейських країнах – Німеччині, Франції, Італії, Іспанії і Великобританії. В Австрії, Люксембургу, Нідерландах та Великобританії тіньова економіка є найменшою і сягає в межах 8,2–9,4 % офіційного ВВП цих країн, що на 3,8–2,6 в. п. перевищує оптимальний показник тінізації (у 12 %). Високим порівняно із середнім по ЄС на період 2015 р. залишається розмір тіньової економіки у Болгарії, Хорватії, Литві, Естонії та Румунії – де тіньова економіка сягає 25,6–30,6 % розміру офіційної економіки. З огляду на загальні тенденції прояву тіньової економіки у 28 країнах ЄС за 2004 – 2016 рр. варто констатувати зниження процесів тінізації економічних відносин у середньому на 4,0 %.

Україна за оцінками експертів стала європейським лідером за обсягом тіньової економіки у досліджуваній період з її інтегральним показником у 2014 р. на рівні 43,0 % від офіційного ВВП. До того ж, згідно із розрахунками Ф. Шнайдера, середні обсяги тінізації української економіки протягом 2006 – 2015 рр. відносно інших пострадянських країн також є максимальними – 42,4 %. Разом із Україною найбільшу частку тіньової економіки мають Таджикистан, Росія та Вірменія: 40,6–42,0 % (Табл. 1) [5, с. 91]. Таким чином, значний масштаб латентної економічної діяльності в Україні, що перевищує критичний рівень (30–35 %), є загрозою існуванню держави, утворює свого роду «парадержаву», адже тінізація економіки на рівні 50 і більше відсотків фактично вказує на некерованість з боку держави економічної діяльності суб'єктів, що в сукупності створюють половину офіційного ВВП. На нашу думку, це визначено недосконалістю законодавства, інституційних норм, високою зарегульованістю та податковим тиском, високим рівнем корупції а також наявністю специфічних національних традицій та менталітету.

Таблиця 1

**Порівняльні обсяги тіньової економіки окремих країн
постсоціалістичного простору за 2006 – 2015 рр., % ВВП**

| Країна/Рік | 2006 | 2008 | 2010 | 2012 | 2013 | 2014 | 2015 | Середнє за 2006-2015 рр. | +/- 2015 р. від 2006 р., в.п. |
|---------------------|------|------|------|------|------|------|------|--------------------------------|-------------------------------------|
| Вірменія | 42,1 | 40,8 | 41,1 | 40,0 | 39,5 | 39,8 | 40,1 | 40,6 | -2,0 |
| Казахстан | 38,0 | 36,8 | 36,7 | 35,2 | 34,4 | 34,0 | 33,8 | 38,0 | -4,2 |
| Киргизстан | 39,2 | 36,2 | 34,4 | 32,4 | 32,0 | 32,5 | 33,1 | 34,7 | -6,1 |
| Російська Федерація | 40,6 | 41,7 | 41,1 | 40,7 | 40,4 | 40,8 | 41,2 | 41,1 | +0,4 |
| Таджикистан | 42,3 | 41,1 | 42,0 | 41,3 | 41,9 | 42,4 | 43,1 | 42,0 | +0,8 |
| Україна | 46,6 | 40,6 | 41,1 | 40,0 | 39,5 | 46,5 | 47,1 | 42,4 | +0,5 |

Економічну безпеку можна розглядати як ступінь розвиненості економіки країни, що характеризує управлінські можливості держави забезпечувати ресурсами галузі економіки, підтримувати життєдіяльність населення на необхідному рівні, а також реалізувати національні інтереси. Рівень тіньової економіки має сильну залежність із соціально-економічним розвитком держави, забезпеченням національної та економічної безпеки.

Основними моментами прояву та розвитку загроз національної економічної безпеки визначено: зниження обсягів інвестицій у реальний сектор економіки; орієнтація економіки на експорт, в тому числі лише на його сировинний сегмент, що викликає залежність від кон'юнктури зовнішнього ринку, при цьому зовсім не забезпечується екологічна безпека країни; зростання безробіття, зниження рівня життя населення, зростання навантаження на зайнятих; зростання частки населення з доходами нижче прожиткового мінімуму, що дає підживлення тіньовій економіці; посилення диференціації в соціально-економічному розвитку регіонів.

Зростання тіньового сектору економіки охоплює усі сфери суспільного виробництва: відносини власності; виробництво, розподіл, обмін і споживання виробленого продукту; фінансову та банківську діяльність; сферу державного управління; зовнішньоекономічну діяльність. У зв'язку з цим доцільним є проведення оцінки впливу тіньової економіки на розвиток економіки держави, виявлення загроз національній економічній безпеці. Отримання чітких, достовірних та аргументованих даних щодо обсягів тіньового сектора економіки дозволяє розробляти обґрунтовані заходи щодо зміцнення економічної безпеки держави.

Аналізуючи динаміку та причини зміни обсягів тіньової економіки у різні періоди розвитку країни, варто пам'ятати, що під час стійкого економічного розвитку тіньова економіка виступає системним індикатором неефективності державного управління, що обумовлює необхідність використання адміністративних інструментів регулювання, та несприятливих умов ведення бізнесу, інструментом збагачення окремих суб'єктів ринку у період економічних криз та перешкоджає іміджу держави у глобальному середовищі тощо.

З огляду на загальні тенденції розвитку вітчизняної тіньової економіки у період **2005 – 2016** рр. варто відмітити:

- за досліджуваний період спостерігається зростання рівня тінізації економіки на **+4,0** в. п. станом на **2016** р. до відмітки **34,0** % від офіційного ВВП при середньому значенні у **35,9** %. До позитивних тенденцій обсягу прояву тінізації слід віднести скорочення її інтегрального показника на **-4,0** та **-9,0** в. п. проти кризових **2009** та **2014** років;

- зміна обсягу реального ВВП країни має пряму обернену залежність від зміни рівня тіньової економіки. Так, у період розвитку економічної кризи та зростання рівня тінізації економічних відносин **2009** та **2014 – 2015** рр. спостерігалось зниження ВВП на **-14,8**, **-5,5** та **-9,9** % до відповідного періоду попереднього року із подальшою його стабілізацією до рівня **2,3** % у **2016** р.

Зазначені вище ознаки поступової детінізації національної економіки, на нашу думку, стали результатом:

- закріплення макроекономічної стабільності та відновлення економічного зростання (за підсумком **2016** року реальний ВВП зріс на **2,3** %, індекс споживчих цін у розрахунку грудень до грудня склав **112,4** % (**43,3** % у **2015** році), що стало наслідком збільшення пропозиції на внутрішньому ринку при помірній стабілізації обмінного курсу). Так, у **2016** році упродовж березня-липня та жовтня-листопада спостерігалась ревальвація гривні на **6** % та **2,2** % відповідно. Як наслідок, темпи девальвації у **2016** році (**11,9** %) були значно меншими, ніж, зокрема, у **2015** році (у **1,5** рази порівняно з **2014** роком);

- поліпшення бізнес-клімату в умовах проведення політики дерегуляції підприємницької діяльності, що, у свою чергу, сприяло зростанню довіри інвесторів та нарощенню притоку прямих інвестицій. Так, чистий приріст прямих інвестицій за **2016** рік склав **3,3** млрд. дол. США проти **3,0** млрд. дол. США за **2015** р., а відповідно до рейтингу *Doing Business – 2017* Україна посіла **80** місце серед **190** країн; у рейтингу *Doing Business – 2016*, уточненому відповідно до методології, застосованій в останньому Звіті, Україні належало **81** місце серед **189** країн.

- поступової легалізації відносин на ринку праці внаслідок зниження ЄСВ та, як наслідок, послаблення навантаження на фонд оплати праці;

- фіскальної консолідації та жорсткої монетарної політики;

- отриманої фінансово-кредитної допомоги від МВФ;

– досягнутих домовленостей щодо реструктуризації зовнішнього державного боргу; активізації процесів реформування економіки та поглиблення співпраці з Європейським союзом;

– пристосування економічних агентів до нових умов функціонування, відновлення та формування нових міжгалузевих зв'язків в економіці в умовах деескалації конфлікту на сході країни тощо.

Водночас динаміка скорочення обсягу тіньової економіки стримується досі невіршеними проблемами, що негативно позначається на показниках розвитку економіки країни в цілому, на нашу думку, це, зокрема: 1) збереження значних викликів стабільності фінансової системи країни в умовах триваючого банкрутства банків та виведення їх з ринку; 2) значне податкове навантаження на корпоративний сектор на тлі все ще низької економічної активності підприємств та високої вартості залучення кредитних ресурсів; 3) несприятлива зовнішньоекономічна кон'юнктура на ключових товарних ринках вітчизняного експорту та зростання витрат на імпорту сировину та матеріали через девальвацію національної валюти; 4) утримання напруги у міжнародних відносинах з РФ та, як наслідок, втрата Україною її ринків через згортання економічних зв'язків; 5) скорочення внутрішнього попиту на вітчизняну продукцію; 6) наявність територій, невідконтрольованих владою, утворених у ході військової агресії на території країни; 7) низька довіра до інститутів влади тощо.

Поряд з тіннізацією діяльності, збільшення обсягів збитків вітчизняних підприємств обумовлювалося також дією у цей період об'єктивних економічних чинників: руйнацією значної частини виробничої та транспортної інфраструктури внаслідок військових дій на сході країни; втратою вітчизняними підприємствами економічних позицій на зовнішніх та внутрішньому ринках через розрив виробничих зв'язків та логістичних сполучень; здорожчанням собівартості виробництва через девальвацію національної грошової одиниці; скороченням попиту з боку суб'єктів господарювання; застосуванням країнами-членами Митного союзу (МС) зовнішньоторговельних обмежень щодо вітчизняних товарів. Все це стимулювало підприємців до уходу «в тінь» з метою хеджування ризиків та зменшення фінансових витрат.

Тіньова економіка має досить визначене соціально-економічне коріння, яке тісно пов'язане з причинами, що породжують економічну злочинність. Серед основних чинників тіннізації національної економіки на сучасному етапі розвитку країни можна виділити наступні:

1. Неефективне державне регулювання економіки – відсутність довіри бізнесу до держави та держави до бізнесу, висока бюрократизація, недосконале інституційне та нормативно-правове забезпечення. Результатом проблем є:

– формування на цій основі корпоративно-бюрократичних структур, які фактично підміняють собою механізм державного управління;

– часта зміна законодавчого забезпечення підприємницької діяльності, що унеможлиблює її ефективне планування та сприяє постійному пошуку шляхів до її тіннізації.

2. Неефективна податкова система (велике та несправедливе податкове навантаження, в якому фіскальна функція відіграє визначальну роль), збільшення частки збиткових підприємств, низький рівень платіжної дисципліни, нестабільність та недосконалість податкового законодавства, необізнаність із цим законодавством, правова незахищеність платників податків тощо. У свою чергу, відсутність ефективних механізмів покарання за недотримання податкового законодавства створює додаткові стимули до мінімізації та ухилення від сплати податків.

3. Проблеми ринку праці, пов'язані з низькими економічними стимулами до офіційного працевлаштування працівників, зростанням рівня безробіття та знеціненням вартості робочої сили. Проте, ключовим моментом є відсутність ефективної системи контролю та покарання за неофіційне працевлаштування та неоподаткування заробітної плати.

4. Недосконале грошово-кредитне регулювання, яке полягає в непрозорому рефінансуванні комерційних банків та встановленні гнучкого валютного курсу, надмірна активність держави на позиковому ринку, випуск державних облігацій для поповнення

державного бюджету, що сприяє концентрації капіталу навколо спекулятивних операцій та підвищенню процентних ставок, надмірний обсяг грошової пропозиції, що не відповідає реальним потребам економіки і має дефляційні або інфляційні наслідки.

5. Недосконалість бюджетної системи, низький контроль за використанням бюджетних коштів, хронічний бюджетний дефіцит, що обумовлює безперервне зниження державних витрат, руйнування соціальної, правової та оборонної інфраструктури і майже безперервну інфляцію.

6. Високий рівень монополізації внутрішнього ринку. Так, за даними Антимонопольного комітету у 2011 р. із загального обсягу реалізованої продукції в Україні лише 49,8 % продукції реалізовувалося на ринках із конкурентною структурою. Найбільш монополізованими є окремі галузі паливно-енергетичного комплексу, галузі транспорту та зв'язку, житлово-комунального господарства.

7. Недосконалість судової та правоохоронної системи, відсутність чіткої державної програми боротьби з організованою злочинністю, в тому числі і в економічній сфері, низький рівень довіри населення до судових та правоохоронних органів та недовіра організаційно-інституціональних механізмів антикорупційного законодавства.

8. Корумпованість державних владних структур, контрольних служб (податкової інспекції, санітарно-епідеміологічного контролю, пожежної безпеки тощо), в яких спостерігається зрощення бізнесу та влади, лобіювання власних інтересів суб'єктами господарювання у державних інстанціях.

9. Відсутність інвестиційної альтернативи «тіньовому» капіталу, яка виражається у вигляді формування більш ефективних форм економічної діяльності, що забезпечують виживання господарюючих суб'єктів у кризових умовах.

10. Рівень загальної злочинності. Кримінальне середовище є одним з основних базисів економічної злочинності та невіддільним від тіньової економіки тощо.

Висновки. Враховуючи все вищезазначене, вважаємо помилковим підхід, який передбачає, що основні проблеми та причини тіньових процесів (ухилення, несплата та ін.) криються лише в суб'єктах господарювання, тим самим виключаючи недоліки діючої системи державного регулювання економіки. З позицій державного управління, важливими факторами, що обумовлюють збільшення масштабів тіньової економіки, є: нездатність держави забезпечити конструктивне реформування економічних відносин і сформувати цивілізовану соціально-орієнтовану ринкову економічну систему; непідготовленість населення та господарюючих суб'єктів до цивілізованої та законотворчої діяльності в умовах формування ринкових відносин; низька ефективність роботи контролюючих органів у сфері економічної діяльності; прорахунки у діяльності правоохоронних органів; цілеспрямована діяльність злочинного світу, яка переслідує у сфері економіки свої специфічні корпоративні інтереси.

Список використаних джерел:

1. Наумов О. Б. Економіко-політичні конфлікти на сучасному етапі [Текст] / І. Ю. Гришова, О. Б. Наумов, О. О. Давидюк // Український журнал прикладної економіки. – 2016. – Том 1. – № 2. – С. 36–49.

2. Гришова І. Ю. Корупційні ризики та зарубіжна методологія їх оцінки в системі економічної безпеки / І. Ю. Гришова, О. О. Красноруцький // Проблеми і перспективи економіки та управління : науковий журнал. – Чернігів : Черніг. нац. технол. ун-т, 2015. – № 4 (4). – С. 40–46.

3. Гришова І. Ю. Научные подходы к методологии выявления элементов теневой деятельности на предприятиях Украины / И. Ю. Гришова, О. О. Красноруцкий // Вестник Ивановского государственного университета. Серия «Экономика». – 2016. – № 1(27). – С. 13–18.

4. Гришова І. Ю. Управління ризиками у контексті стратегії антикризового управління [Текст] / І. Ю. Гришова, Т. М. Гнат'єва // Український журнал прикладної економіки. – 2016. – Том 1. – № 3. – С. 32–40.

5. Наумов О. Б. Інституційні детермінанти й стратегічні напрями економічного розвитку національного господарства / І. Б. Жиляєв, О. Б. Наумов, Л. М. Наумова // Наукові записки Інституту законодавства Верховної Ради України. – 2016. – № 5. – С. 89–95.

6. Давидюк О. О. Експертні методи оцінки у вирішенні економічних конфліктів підприємств / О. О. Давидюк // Наукові праці Полтавської державної аграрної академії. – 2015. – Вип. 2(11). – С. 106–110.

7. Стоянова-Коваль С. С. Вдосконалення системи класифікації економічних конфліктів / С. С. Стоянова-Коваль, О. О. Давидюк // Інноваційний розвиток і транскордонна безпека: економічні, екологічні, правові та соціокультурні аспекти: м-ли IV Міжнародної науково-практичної конференції студентів і молодих учених (м. Чернігів, 21 грудня 2015 р.). – Чернігів : Черніг. нац. технол. ун-т, 2015. – С. 537–540.

8. Кравчук А. О. Тіньові аспекти економіки України в податковому секторі / А. О. Кравчук // Український журнал прикладної економіки ; Тернопільський національний економічний університет. – 2016. – Том 1. – № 3. – С. 79–86.

9. Стоянова-Коваль С. С. Методологічні принципи інституційної підтримки інвестиційного забезпечення аграрної сфери / С. С. Стоянова-Коваль // Вісник Сумського національного аграрного університету. Серія «Економіка та менеджмент». – 2016. – № 12 (70). – С. 34–38.

10. Черан Є. М. Аналіз інституціональних трансформацій в аграрному бізнесі України [Текст] / Є. М. Черан, П. В. Воронжак // Український журнал прикладної економіки. – 2016. – Том 1. – № 5. – С. 16–23.

11. Галицький О. М. Державне регулювання аграрного виробництва національної економіки в умовах євроінтеграції / О. М. Галицький // Вісник Сумського національного аграрного університету. Серія «Економіка та менеджмент». – 2016. – № 8 (69). – С. 48–54.

12. Шабатура Т. С. Методические основы оценки финансовой безопасности предприятия / Т. С. Шабатура // Теоретические и практические научные инновации : Материалы междунауч. конф., (Краков, Польша, 2013р.). – Варшава : Wydawca: Sp. z o.o. «Diamond trading», 2013. – С. 5–9.

13. Shabatura T. Financial mechanism of economic security company / T. Shabatura, I. Gryshova, A. Galitsky, S. Stoyanova-Koval, V. Zamlynsky, M. Shcherbata, T. Butenko // The collection includes material reports 3rd International Scientific and Practical Conference «Science and Society» held SCIEURO in London 20–21 March 2013. – P. 160–180.

14. Митяй О. В. Науково-методологічні критерії формування механізму досягнення економічної безпеки підприємствами [Електронний ресурс] / О. В. Митяй, О. А. Хлистул // Глобальні та національні проблеми економіки. – Випуск № 2. – Миколаїв, грудень 2014 р. – С. 630–633. – Режим доступу: <http://global-national.in.ua/archive/2-2014/128.pdf>

15. Митяй О. В. Джерела формування конкурентних переваг АПК України / О. В. Митяй // Вісник Кібіт. – 2014. – Випуск № 3 (25). – С. 60–64.

** Дяченко Олексій Петрович – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри обліку і оподаткування Одеського державного аграрного університету.*

Стаття надійшла до редакції 18 вересня 2017 р.

УДК 351:330.3

Дмитро Ляпін *

ПРОБЛЕМИ ТА ПРІОРИТЕТИ РОЗВИТКУ РЕГУЛЯТОРНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ

У статті на підставі аналізу тенденцій розглянуто основні завдання регуляторної політики України. Зазначено, що регуляторна політика виступає як самостійний інструмент, використання якого дозволяє будь-яке регулювання проаналізувати якісно і кількісно ще на етапі його проектування та визначити набір показників, за якими через певний час можна буде визначити ефективність та результативність такого регулювання.

Показано, що нормативно-правове забезпечення процедур регуляторної політики в Україні повністю відповідає сучасним європейським нормам, проте практичне виконання органами державної влади окремих положень регуляторної політики залишається незадовільним. Покращання ситуації включає необхідну та достатню умови. Достатньою